

RAADSINFORMATIEBRIEF (RIB)

Registratienr : Z/24/122949
 Inlichtingen: R. v. Montfort
 Team: Bestuurszaken, Strategie en Control
 Portefeuillehouder: Portefeuillehouder Schneider
 Onderwerp: Ontwikkeling financiële positie gemeente Maasgouw
 Bijlage: Aan de leden van de raad van de gemeente Maasgouw

Geachte leden van de raad,

Op 8 februari jl. heeft een overleg van de Auditcommissie plaatsgevonden, waarbij o.a. de ontwikkeling van de financiële positie aan de orde is geweest. De Auditcommissie heeft geadviseerd om de informatie over de ontwikkeling van de financiële positie via een RIB aan de raad toe te sturen ter voorbereiding van de eerste themabijeenkomst Kadernota 2025 op 12 maart a.s.
 Over het programma van deze avond hebben jullie via de Griffie een uitnodiging ontvangen. Daarbij worden jullie in de gelegenheid gesteld om desgewenst nog een nadere toelichting of verduidelijking te krijgen op de informatie in deze RIB.

In onderstaande overzichten wordt de ontwikkeling van de financiële positie weergegeven.

Structurele middelen

Hierbij wordt vastgestelde begroting 2024-2027 als vertrekpunt genomen. Vervolgens is de recente besluitvorming verwerkt. Tot slot geven we ook een doorkijk van financiële bijstellingen die 'in de pijplijn' zitten. Het betreft collegebesluiten waarvan bijstellingen voldoen aan het 3 O-criterium: Onvoorzien, Onvermijdbaar en Onuitstelbaar. Hierbij kan worden gedacht aan uitgaven aan verbonden partijen, indexering o.b.v. contracten en open-einderegelingen. Deze bijstellingen zullen financieel vertaald worden in de 1^e Prorap 2024.

	2024	2025	2026	2027
Post onvoorzien structureel na besluitvorming raad 19-12-2023	1.848.400	3.263.000	665.900	929.600
Raad 5 maart 2024:				
Vaststelling verkeers en parkeerplan Thorn	-60.000	-	-	-
Aanbrengen openbare verlichting fietspad Heerbaan Thorn	-	-4.200	-4.200	-4.200
Regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken	-	-	-	-
Uitbreiding Boa capaciteit	-85.000	-85.000	-85.000	-85.000
Post onvoorzien structureel na besluitvorming raad 5-3-2024	1.703.400	3.173.800	576.700	840.400
Diverse collegebesluiten:				
28-11-2023; Project inkoop ambulante jeugd 2025 e.v.	-7.600	-7.600	-7.600	-7.600
19-12-2023; Vaststellen UP 2024 MER SD	-94.200	-24.800	-24.800	-24.800
19-12-2023; Verlenging contract gemeentelijke website	10.800	13.400	13.400	13.400
19-12-2023; Inzet stg SMBM tijdelijke openstelling Harmoniezaal	-19.000	-	-	-
9-1-2024; Regeling tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken	-76.000	-76.000	-76.000	-76.000
23-1-2024; standbeeld Petrus Motké	-24.000	-	-	-
23-1-2024; Cao personeel eigen organisatie en Maasgouws gedeelte SC MER	-179.000	-340.600	-340.600	-340.600
30-1-2024; UP 2024-2025 MER BV	-406.200	-294.600	-239.600	-239.600
6-2-2024; Dienstverleningsovk. uitvoeringstaken jeugdhulp (MGR)	PM	PM	PM	PM
20-2-2024; 4e wijziging verordening wmo en jeugdhulp Maasgouw 2020	-22.600	-22.600	-22.600	-22.600
Reëel saldo post onvoorzien structureel incl. collegebesluiten	885.600	2.421.000	-121.100	142.600
Nog geen collegebesluit:				
BsGW gewijzigde kostenverdeelssystematiek (Maasgouw nadeelgemeente)	-	-31.500	-31.500	-31.500
SC MER formatieplan	PM	-119.000	-119.000	-119.000
DVO voorzorg 2024 Veiligheidsregio Limburg-Noord	-8.800	-8.800	-8.800	-8.800
Reëel saldo post onvoorzien structureel per 6-3-2024	876.800	2.261.700	-280.400	-16.700

Uit het overzicht kan geconcludeerd worden dat het begrotingssaldo in de jaren 2024 en 2025 nog (ruim) positief is, maar de vooruitzichten voor 2026 en volgende jaren negatief zijn. Dit wordt veroorzaakt door de sterk teruglopende algemene uitkering uit het gemeentefonds m.i.v. 2026 ('ravijnjaar').

Meicirculaire 2024

Zoals bekend zijn gemeenten voor uitvoering van hun taken grotendeels afhankelijk van financiering via het Rijk (via de algemene uitkering uit het gemeentefonds). De hoogte van deze hoofdkomstenbron is steeds moeilijker voorspelbaar en niet beïnvloedbaar. Dat wordt m.n. veroorzaakt door twee factoren:

1. Er is al enige tijd een tendens waar te nemen dat financiering van het Rijk steeds meer adhoc op tijdelijke basis plaats via specifieke uitkeringen (zogenaamde SPUK's) zoals bv. de CDOKE-gelden in het kader van duurzaamheid. Dat terwijl de gemeentelijke taken en opgaven veelal worden gekenmerkt door een structureel karakter. Dit zorgt voor een spanningsveld tussen enerzijds incidentele inkomsten en anderzijds structurele uitgaven.
 2. De kabinetsformatie laat lang op zich wachten. Tot die tijd is er sprake van een demissionair kabinet en worden controversiële en/of zwaarwegende besluiten doorgeschoven naar het nieuwe kabinet. Normaliter wordt in de Meicirculaire 2024 (publicatiedatum eind mei) een actuele doorkijk van het gemeentefonds gegeven. Het is echter nog maar zeer de vraag of deze circulaire de nodige inzichten gaat bieden of dat deze beleidsarm is en alleen maar bijstellingen op basis van autonome ontwikkelingen aan de orde zijn.
- Aangezien de financiële vertaling van de Meicirculaire 2024 de basis vormt voor de opstelling van de begroting 2025, zal dit het voorbereidingsproces voor de begroting 2025 nog lastiger maken. De VNG geeft als begrotingsadvies 2025-2028 om rekening te houden met de korting door bezuinigingsmaatregelen alvast in kaart te brengen, maar nog niet door te voeren. Dit alles onder het motto *'Prepare for the worst, hope for the best'*.

Incidentele middelen

In onderstaand overzicht zijn de geraamde onttrekkingen uit de algemene reserve verwerkt zoals deze bij de begroting 2024 zijn besloten.

Beginstand Algemene Reserve 1-1-2024	€ 27.051.370
Raadsvergadering 7 november 2023; Programmabegroting claims 2024	
Strategische visie	€ -75.000
Dienstverlening algemeen	€ -50.000
MER SD capaciteit Wmo	€ -40.000
Inzet 2e dorpscontactpersoon	€ -55.300
MER SD prioritering caseload werk	€ -80.000
Gemeenschapsaccommodaties	€ -5.000.000
Huisvesting onderwijs	€ -2.224.000
MER OD uitvoeringsprogramma 2024	€ -135.000
Uitvoering plan van aanpak woonwagen- en standplaatsenbeleid	€ -1.000.000
Gebiedsontwikkeling Centrumvisie Heel	€ -1.000.000
Storting ivm heroverweging bestaand beleid	€ 200.000
Raadsvergadering 5 maart 2024	
Geen wijzigingen	€ -
Stand Algemene Reserve 5 maart 2024	€ 17.592.070

De benodigde minimale buffer om de incidentele risico's af te dekken bedraagt € 1,2 mln. Daarmee is er nog sprake van een surplus van ruim € 16 mln. Volgens onderstaande (niet limitatieve opsomming) liggen ook hier nog een aantal potentiële ruimtevragende claims in het verschiet:

- Cofinanciering regiodeal (grove indicatie € 1 mln)
- Centrumvisie Heel (huidig bedrag ontoereikend; indicatief € 1 mln additioneel)
- Gemeenschapsaccommodaties (toereikendheid gereserveerd bedrag € 5 mln?)
- Integraal Huisvestingsplan onderwijs (raad juli 2022); BS St. Merardus Wessem is al claim voor opgenomen voor in 2026.

Overige vervangingen binnen 5-10 jr:

School	Bouwjr	Benodigd	Fasering
SBO Op de Tump Heel	1982	€ 3,4 mln	2027
BS Breerke Maasbracht	1975	€ 3 mln	2028
BS De Triangel Linne	1990	€ 4,2 mln	2029
Totaal		€ 10,6 mln	

- Woonwagen- en standplaatsenbeleid (huidige gereserveerd bedrag o.b.v. 10 standplaatsen € 1 mln; mogelijk extra voor overige standplaatsen)

Indien deze bovenstaande claims in de toekomst daadwerkelijk uit de algemene reserve afgedekt dienen te worden, dan is de algemene reserve ook grotendeels aangewend.

Financieel perspectief

Ondanks het doorlopen heroverwegingstraject bij de begroting 2024 is, gegeven de recente negatieve bijstellingen, wederom een 'winstwaarschuwing' aan de orde. Hierbij moet ook bedacht worden dat er meerjarig al een aantal taakstellende besparingen zijn ingeboekt, die nog geëffectueerd moeten worden. Door de bijkomende onzekerheden met betrekking tot de financiering vanuit het Rijk lijkt vroegtijdig anticiperen de enige optie. Dit kan op dezelfde wijze als het heroverwegingstraject zoals dit het afgelopen jaar (ter voorbereiding op de begroting 2024) is doorlopen.

Daarbij worden enerzijds de potentiële ruimtescheppende maatregelen (besparingsmogelijkheden en inkomstenverhoging) geïnventariseerd en anderzijds de ruimtevragende initiatieven in de vorm van nieuwe beleidswensen, beleidsintensiveringen en autonome kostenverhogingen. Vervolgens kan de inzet van middelen integraal worden afgewogen. Kaderstelling en richting geven krijgt een plek in de Kadernota 2025 en vormt de basis voor uitwerking in de begroting 2025. Ten tijde van vaststelling van de begroting is de Septembercirculaire 2024 beschikbaar en kan een finale afweging plaatsvinden.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Maasgouw,

De secretaris,

De burgemeester,

C.M. Keersmaekers

D.W.J. Schneider